การวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมต่อหน่วยของการดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรงพยาบาลบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ปีงบประมาณ 2555

กฤชคุณ สีด่อน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2556

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมต่อหน่วยของการดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวานโรงพยาบาลบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ปีงบประมาณ 2555

ANALYSIS OF ACTIVITY - BASED COSTING PER UNIT FOR TREATMENT OF DIABETES PATIENTS, BANGYAI HOSPITAL NONTHABURI PROVINCE, FISCAL YEAR 2012

กฤชคุณ สีด่อน 5437318 PHPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ปิยธิดา ตรีเดช, ส.ด., สุคนธา ศิริ, Ph.D.(TROPICAL MEDICINE)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนกิจกรรมของการดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวาน ที่มารับบริการที่คลินิกเบาหวาน แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีในมุมมองของผู้ให้บริการ ตามกระบวนการหลักประกอบด้วย 9 กิจกรรมหลัก ได้แก่ กิจกรรมลงทะเบียนผู้ป่วย กิจกรรมคัดกรองก่อนการตรวจ กิจกรรมการตรวจทางห้องปฏิบัติการ กิจกรรมการคัดกรองโดยพยาบาล กิจกรรมให้คำปรึกษา/การออกกำลังกาย/การออกใบนัดหมาย กิจกรรมการตรวจโดยแพทย์ กิจกรรมรับใบสั่งยา กิจกรรมการชำระเงิน/กิจกรรมยืนยันสิทธิการรักษา กิจกรรมการจ่ายยาวิเคราะห์โดยใช้ระบบการคิดต้นทุนกิจกรรม ใช้แหล่ง ข้อมูลทุติยภูมิจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และเก็บข้อมูลในปีงบประมาณ 2555 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2554 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2555 วิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติเชิงพรรณนา คือ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ต้นทุนกิจกรรมต่อหน่วยของการดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวานต่อการให้บริการผู้รับบริการ 1 ครั้ง มีค่าเท่ากับ 206.47 บาท กิจกรรมตามกระบวนการหลัก 9 กิจกรรมพบว่า กิจกรรมการตรวจโดยแพทย์มีต้นทุนกิจกรรมต่อหน่วยสูงสุดคือ 71.37 บาท และเวลาเฉลี่ยที่ใช้เท่ากับ 3.13 นาที รองลงมา คือ กิจกรรมการตรวจทางห้องปฏิบัติการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 44.10 บาท เวลาเฉลี่ยที่ใช้เท่ากับ 4.71 นาที กิจกรรมที่มีต้นทุนต่อหน่วยสูงรองลงมาในลำดับที่สาม ได้แก่ กิจกรรมรับใบสั่งยา มีต้นทุนเฉลี่ย 37.59 บาท มีระยะเวลาเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 นาที กิจกรรมลงทะเบียนผู้ป่วยมีต้นทุนกิจกรรมต่อหน่วยเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 0.76 บาท เวลาเฉลี่ยที่ใช้เท่ากับ 0.40 นาที

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยการบริหารจัดการต้นทุนและการเฝ้าระวังในการบริหารจัดการทรัพยากรนั้นการวิเคราะห์งานอย่างชัดเจนจะส่งผลให้การมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างเหมาะสม หรือ “การใช้คนให้ถูกกับงาน” จะสามารถบริหารจัดการต้นทุนค่าแรงงานและการใช้บริการกับหน่วยงานภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อรองรับการจัดบริการทั้งบริการด่านหน้าและหน่วยสนับสนุนบริการที่สอดคล้องตามความต้องการของหน่วยงานส่งผลต่อการบริหารจัดการต้นทุนที่มีประสิทธิภาพและการควบคุมค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาล

Copyright by Mahidol University

คำสำคัญ: การวิเคราะห์ต้นทุน / ระบบการคิดต้นทุนกิจกรรม / ต้นทุนกิจกรรมต่อหน่วย

131 หน้า

ANALYSIS OF ACTIVITY - BASED COSTING PER UNIT FOR TREATMENT OF DIABETES PATIENTS, BANGYAI HOSPITAL NONTHABURI PROVINCE, FISCAL YEAR 2012

KRITCHAKHUN SEEDORN 5437318 PHPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH) PROGRAM IN HEALTH ADMINISTRATION

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PIYATHIDA TRIDECH, Dr.P.H., SUKHONTHA SIRI, Ph.D.(TROPICAL MEDICINE)

ABSTRACT

This study is a descriptive research with the objective of analyzing the cost of each activity from the perspective of service providers in caring for the diabetic patient at the diabetes clinic of the Out-patient Department; Bangyai Hospital, Nonthaburi Province. The main process of service was composed of nine major activities which were patient registration, primary screening of the patient, laboratory testing, patient screening by the nurse, counseling, physical exercise, appointment making, physical diagnosis by physician, prescription handing, payment of the service, certification of the rights of the patient, and dispensing of medicine. The cost-analysis was made by using activity-based costing per unit from a secondary source of electronic data. The data had been collected during the fiscal year of 2555 B.E., from 1st October 2554 to 30th September 2555 B.E. The data was analyzed by using descriptive statistics which were number, percentage, arithmetic mean and standard deviation.

The study found that the unit cost for caring for one diabetic patient per service was 206.47 baht. Analysis by nine major activities found that the activity which had the highest unit cost was physical diagnosis by physician (71.37 baht, average time utilized 3.13 minutes), followed by “laboratory test” (44.10 baht, average time utilized 4.71 minutes),and “handling of prescription” (37.59 baht, average time utilized 3.31 minutes). The lowest unit cost was “patient registration” (0.76 baht, average time utilized 0.40 minutes).

The research recommendation was: in cost management and monitoring of resource management, the exact analysis of job and work responsibility of the personnel would enhance proper delegation of function and responsibility of personnel in the organization, as the saying “Putting the right man to the right job” thus enables the organization to manage the labor cost within the hospital and service from “specialized out-source” more efficiently.

The front line service and supportive service which are in accord with the needs of the organization would enhance efficient cost management and cost control of the hospital.

Copyright by Mahidol University

KEY WORDS: COST ANALYSIS / ACTIVITY - BASED COSTING PER UNIT SYSTEM / UNIT-COST

131 pages